

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

17-32/10
Београд
МЈ

Заштитник грађана
УПРАВА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА
РЕПУБЛИЧКИХ ОРГАНА
ПИСАРНИЦА - 33

ПРИМЉЕНО:			
Орган	Орг. јед.	05 MAY 2010	П. број

дел.бр. 6884 датум 04. 05. 2010.

ВИСОКИ САВЕТ СУДСТВА

11000 БЕОГРАД
Ул. Немањина 22-26

Поштована г-ђо Месаровић и чланови Савета,

Заштитник грађана примио је значајан број притужби ранијих, а неизабраних носиоца судијске функције и, у мањој мери грађана који су по први пут конкурисали за судијску функцију (преко 100, до дана писања овог дописа), којима се од овог органа тражи заштита загарантованих права подносиоца притужбе и оспорава законитост и правилност начина на који је о тим правима одлучено Одлуком о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности бр. 06-00-0034/2009-1 од 16. 12. 2009. године, која је објављена у „Службеном гласнику РС“, бр. 106/2009 од 17. 12. 2009. године, као и Одлуком Високог савета судства бр. 06-00-37/2009-1 од 25. 12. 2009. године, на основу које им је престала судијска функција 31. 12. 2009. године.

У притужбама неизабраних, а бивших судија истиче се да Одлука о избору судија на сталну функцију у судовима опште и посебне надлежности не садржи посебне разлоге због којих им је судијска функција престала, тј. нема образложење, док Одлука о престанку судијске дужности од 25. 12. 2009. године садржи идентично образложење за све судије - констатацију да нису испунили услове за избор у суд за који су поднели пријаву, прописане чланом 45. Закона о судијама („Службени гласник РС, бр. 116/2008, 58/2009 и 104/2009) и члановима 1., 13. и 14. Одлуке о утврђивању критеријума и мерила за оцену стручности, оспособљености и достојности за избор судија и председника судова („Службени гласник РС“, бр. 49/2009). Подносиоци притужби истичу да је у Одлуци изостало навођење било каквих чињеница или разлога због којих нису изабрани, већ су набројана имена 837 кандидата, уз уопштено образложење.

Уочено је да и одлуке Високог савета судства не садрже поуку о правном леку, упркос чињеници да је чланом 148. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006) и чланом 99. став 1. Закона о Уставном суду („Службени гласник РС“, бр. 109/2007) прокламовано право на правни лек, тј. на жалбу Уставном суду, а чланом 17. став 2. Закона о Високом савету судства („Службени гласник РС“, бр. 116/2008) прописано да одлуке Савета морају да буду образложене када је против њих дозвољен правни лек и када је то законом и Пословником прописано, те притужиоци сматрају да им је наведеним поступањем повређено право на жалбу или друго правно средство против одлуке којом се одлучује о њиховом праву, обавези или на закону заснованом интересу (члан 36. став 2.

Устава), као и право на делотворан правни лек (члан 13. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода – Закон о ратификацији „Службени лист СРЈ – Међународни уговори“ бр. 9/2003, 5/2005 и 7/2005).

У притужбама се истиче и да одлучивање у разумном року представља саставни елемент права на правично суђење, те да се неразумним роком може сматрати како рок који је сувише дуг, тако и рок који је сувише кратак, па су истакнуте примедбе и на трајање поступка разматрања појединачних пријава на седницама Високог савета судства. Ову замерку подносиоци притужбе су образложили тиме да је на XIX и XXI седници ВСС-а, упоређивањем броја кандидата са временским трајањем седница, како су из јавно доступних података израчунали, за разматрање личних и радних биографија кандидата, постигнутих резултата рада за 2006., 2007. и 2008. годину, просечних резултата за трогодишњи период, као и мишљења о оним кандидатима за које су мишљења тражена, те за разматрање пријаве сваког кандидата Савету стајало на располагању у просеку по 20 секунди.

Заштитнику грађана обратио се притужбом и Национални савет македонске националне мањине и истакао да Високи савет судства није узимао у обзир национални састав становништва у појединим деловима Републике приликом доношења одлуке о избору судија. Полазећи од начела равноправности у вршењу јавних послова, прокламованог чланом 77. Устава, преко забране дискриминације из члана 46. став 2. Закона о судијама, и других домаћих и потврђених међународних прописа, тај национални савет истиче да на подручју на коме живе припадници националне мањине из њених редова није изабран ниједан судија.

Подносиоци притужби су поред обраћања овом органу, искористили своје право да правну заштиту затраже од Уставног суда Републике Србије.

Такође, притужиоци су се за заштиту гарантованих права обратили и Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, који је донео одлуке из своје надлежности и њима наложио мере потребне да би се обезбедила доступност релевантних информација сваком кандидату и јавности.

Разматрајући поднете притужбе, Заштитник грађана оценио је да се притужиоци жале на две врсте повреде својих права – повреде које се тичу начела добре управе и суштинску повреду права да под једнаким условима ступају на јавне функције (овај орган је става да да „под једнаким условима“ значи не само да сви који су у истој правној ситуацији морају имати исти правни третман, већ и да они који су у различитој правној ситуацији не могу бити на исти начин правно третирани).

Неспорно је да је у нашем правном поретку обезбеђено да се заштита права подносилаца притужбе у погледу престанка судијске функције, односно неизбора на судијску функцију који за последицу има њен престанак, врши у правном поступку пред Уставним судом Републике Србије. Ономе о чијем се праву одлучује пред органом те врсте, у било којој демократској држави у којој постоји владавина права, омогућен је најнепристраснији, најпотпунији, најправичнији правни поступак који се у тој држави може пружити.

Из тог разлога, а имајући у виду одредбу Закона о Заштитнику грађана која прописује да је подносилац притужбе дужан да пре подношења притужбе покуша да заштити своја права у одговарајућем правном поступку (чл. 25. ст. 3. Закона), Заштитник грађана оценио је да су поднете притужбе у делу који се тиче избора на функцију, односно разрешења са функције, преурађене, те по њима неће поступати.

